

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Datum
29 april 2025
Ons kenmerk
Cft 202500038
Pagina
1/5

Uw kenmerk

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Bijlage
1

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Advies aflopende obligatielening

Geachte heer Silvania,

Op 15 oktober 2025 loopt een door de Staat der Nederlanden aan het land Curaçao uitgegeven obligatielening van XCG 140 miljoen af. U heeft kenbaar gemaakt niet aan deze terugbetalingsverplichting te kunnen voldoen en verzoekt de obligatielening te herfinancieren bij Nederland.¹ In zijn brief van 11 april 2025 stelt de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) niet overtuigd te zijn van de noodzaak tot herfinanciering en wordt u geadviseerd het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) om advies te vragen.² Op 23 april 2025 ontving het Cft uw verzoek om advies.³ In dit bericht wordt hier invulling aan gegeven.

Achtergrond

De dit jaar aflopende obligatielening maakt onderdeel uit van vijf obligatieleningen die op 15 oktober 2010 aan het land Curaçao zijn verstrekt door de Staat der Nederlanden. Deze leningen hebben een looptijd variërend van 10 tot 30 jaar, kennen ieder een verschillend rentepercentage en bevatten geen tussentijdse aflossingsmomenten. Het eerste deel van deze leningen, XCG 100 miljoen, liep reeds af in 2020.⁴ Deze lening is toen volledig geherfinancierd in de vorm van een onderhandse lineaire lening met een duur van 15 jaar, tegen een rentepercentage van 0 procent, waarbij de lening de eerste drie jaar na 15 oktober 2020 vrij van aflossing was.

Advies

Het Cft constateert dat Curaçao over onvoldoende liquide middelen beschikt om de lening van XCG 140 miljoen (volledig) af te lossen en acht gedeeltelijke herfinanciering daarom onontkoombaar. Het Cft adviseert daarom gedeeltelijke aflossing in combinatie met een nieuw aan te trekken lening voor kapitaalinvesteringen, via een beroep op de lopende inschrijving.

Het Cft roept daarbij Curaçao en Nederland op om bij nieuwe leningen geen gebruik meer te maken van zogenaamde bulletleningen, maar uit te gaan van leningen op basis van een jaarlijkse lineaire of annuïtaire aflossing. Dit draagt bij aan een geleidelijke schuldreductie.

Hieronder wordt dit advies nader toegelicht.

Begroting 2025

Het Cft adviseerde op 30 januari 2025 bij de vastgestelde begroting 2025 van Curaçao en oordeelde dat de begroting niet voldoet aan de normen van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft).⁵ In het kader van de hoor en wederhoorprocedure verzocht het Cft u om uiterlijk op 1 april 2025 op basis van artikel 13 lid 1 van de Rft te reageren en aan te geven hoe u de begroting in lijn zal brengen met de normen uit de Rft.⁶ Het Cft heeft deze reactie nog altijd niet ontvangen, waarmee het oordeel van het Cft over de begroting 2025 vooralsnog ongewijzigd blijft. Het Cft verzoekt u de verzochte reactie zo spoedig mogelijk aan te leveren en wijst daarbij ook op zijn verzoek uiterlijk 13 mei 2025 een ontwerpbegrotingswijziging aan te leveren.

Investeringsprojecten via lopende inschrijving

Curaçao is van plan om in 2025 voor XCG 204 miljoen te investeren, waarvan XCG 118 miljoen gefinancierd wordt via de lopende inschrijving.⁷ Het restant van de investeringen, XCG 86 miljoen, wil het land financieren uit eigen (liquide) middelen. De Rft biedt echter de mogelijkheid om voor alle voorziene investeringsprojecten te lenen via de lopende inschrijving, mits de begroting voldoet aan de normen van de Rft en de rentelastnorm niet wordt overschreden. Dit verruimt tevens de liquiditeitspositie van het land. Het Cft acht het daarom logischer dat Curaçao alle voor 2025 begrote investeringen financiert met een beroep op de lopende inschrijving, en daarmee ruimte creëert voor een gedeeltelijke aflossing van de obligatielening uit 2010.

Liquiditeitspositie

Het Cft acht het van belang dat de landen over een liquiditeitsbuffer beschikken om onverwachte schokken op te vangen. Het Cft adviseert Curaçao om, conform de richtlijn van het Internationaal Monetair Fonds (IMF), een liquiditeitsbuffer aan te houden van ten minste een maand aan lasten. In geval van Curaçao betekent dit een liquide reserve van circa XCG 140 miljoen.

Op basis van de reeds verkregen informatie, inclusief de door Curaçao verstrekte liquiditeitsprognose voor de periode 2025-2028, concludeert het Cft dat het land onvoldoende middelen heeft om de lening volledig af te lossen. Bij volledige aflossing komt het land onder de gewenste (minimale) liquiditeitsbuffer.

Het Cft acht een aflossing van een deel van de XCG 140 miljoen wenselijk en realistisch. Dit is mogelijk indien het land volledig gebruik maakt van de lopende inschrijving voor de beoogde investeringen. In tabel 1 is het herziene verloop van de liquiditeitspositie voor oktober 2025 weergegeven. Een lening van in totaal XCG 204 miljoen via de lopende inschrijving maakt middelen vrij voor het doen van de gedeeltelijke aflossing van XCG 60 miljoen. Het land blijft hiermee boven de liquiditeitsbuffer van XCG 140 miljoen.

Tabel 1: Liquiditeitsverloop Curaçao (in miljoenen XCG)

Prognose liquiditeitspositie 1 oktober 2025⁸	213
Additionele lening investeringen (i.p.v. uit eigen middelen)	86 +
Herziene stand liquiditeitspositie 1 oktober 2025	299
Saldo ontvangsten en uitgaven oktober (ex aflossing)	97 -
Gedeeltelijke aflossing obligatielening	60 -
Prognose liquiditeitspositie 1 november 2025	142

In onderstaande tabel is het verloop en de prognose van de liquiditeitspositie van Curaçao opgenomen voor 2024 en 2025. Waarneembaar is dat de liquide middelen significant zijn afgenomen aan het begin van 2025 ten opzichte van 2024. Belangrijkste oorzaak hiervan zijn aflossingen en rentebetalingen ter waarde van XCG 92 miljoen in het vierde kwartaal van 2024.

Tabel 2: Verloop en prognose liquiditeitspositie (in miljoenen XCG)⁹

	2024				2025			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Stand begin kwartaal	257	265	251	267	180	203	196	213
Mutatie t.o.v. vorig kwartaal	-	9	-14	16	-87	23	-7	18

Schuldontwikkeling en rentelastnorm

De schuldquote van Curaçao bedraagt ultimo 2024 65 procent van het bruto binnenlands product. Daarmee ligt de schuldquote boven het door het IMF aanbevolen schuldanker van 55 procent. Nominale schuldaflossing is gewenst om de overheidsschuld naar een houdbaar niveau terug te brengen. De hierboven geadviseerde oplossing draagt bij aan het schuldreductiepad richting 55 procent.

Op grond van de Rft is de opbouw van de overheidsschuld begrensd door de rentelastnorm.¹⁰ Om aan de rentelastnorm te kunnen toetsen, is in artikel 23 van de Rft voorzien dat de collectieve sector tweejaarlijks wordt vastgesteld en schrijft artikel 24 van de Rft voor dat het Centraal Bureau voor de Statistiek jaarlijks tijdig rapporteert over de uitgaven-, ontvangsten-, tekort- en schuldcijfers van de collectieve sector. Curaçao heeft de collectieve sector voor 2023 en 2024 echter nog niet vastgesteld.

Kenmerk
Cft 202500038
Blad
4/5

De rapportage over 2023 is nog niet aangeleverd. Hierdoor kan het Cft formeel niet aan de rentelastnorm toetsen. Omdat Curaçao bij de vaststelling afhankelijk is van het Centraal Bureau voor de Statistiek Nederland, stelt het Cft voor dat het land aansluit bij het initiatief van het ministerie van BZK om dit proces vlotter te laten verlopen.

Op basis van een eigen raming van de inkomsten en rentelasten van de collectieve sector voor 2025 verwacht het Cft dat gedeeltelijke aflossing in combinatie met een nieuw aan te trekken lening, conform bovenstaand advies, niet zal leiden tot een overschrijding van de rentelastnorm.¹¹

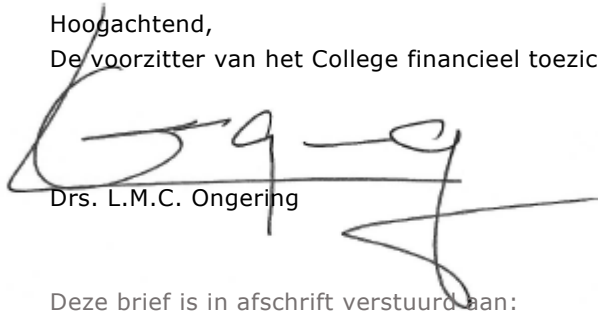
Meerjarig perspectief

In 2030, 2035 en 2040 lopen de volgende obligatieleningen af. De hoofdsom van deze leningen bedraagt respectievelijk XCG 370 miljoen, XCG 475 miljoen en XCG 582 miljoen. Curaçao heeft vooralsnog geen reservering opgebouwd voor de aflossing van deze bulletleningen.

Het Cft adviseert u samen met het Ministerie van BZK op korte termijn tot afspraken te komen over de aflossing van deze leningen. Het verstrekken van bulletleningen heeft sinds 2010 niet geleid tot de aflossing. Het Cft beveelt zowel het ministerie van BZK als Curaçao aan om tijdig afspraken te maken over de mogelijke aflossing van deze leningen, alsook de leningsvorm. Een gedeeltelijk lineaire, dan wel annuïtaire aflossingsvorm draagt immers bij aan een geleidelijke schuldreductie.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De minister-president van Curaçao
De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Curaçao

Bijlage 1: Eindnoten

---

¹ Curaçao, Herfinanciering lopende obligatielening per 15 oktober 2025, d.d. 23 april 2025 (niet getekend, toezegging dat dit volgt).

² Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Aflopende obligatielening, d.d. 11 april 2025.

³ Curaçao, Herfinanciering lopende obligatielening per 15 oktober 2025, d.d. 23 april 2025 (niet getekend, toezegging dat dit volgt).

⁴ Betreft een lening van XCG 100 miljoen, inclusief rente, geherfinancierd voor XCG 82 miljoen.

⁵ Cft, kenmerk Cft 202500010, Advies bij de vastgestelde begroting 2025, d.d. 30 januari 2025.

⁶ Cft, kenmerk Cft 202500032, Uw reactie op het advies bij de vastgestelde begroting 2025, d.d. 25 maart 2025.

⁷ Artikel 16 van de Rft.

⁸ De door Curaçao gedane uitgaven in aanloop naar de verkiezingen hebben een beperkte invloed gehad op de liquiditeitspositie.

⁹ In deze tabel is sprake van afronding op hele XCG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

¹⁰ Deze norm schrijft voor dat de jaarlijkse uitgaven aan rente door een collectieve sector als geheel niet meer mogen bedragen dan 5 procent van de over drie voorafgaande jaren gemiddeld gerealiseerde inkomsten in die collectieve sector. Meer specifiek, de rentelasten voor de collectieve sector in 2025 mogen niet meer bedragen dan 5 procent van de gemiddelde inkomsten van de collectieve sector over 2021, 2022 en 2023.

¹¹ Bij deze raming is gebruik gemaakt van de beschikbare ontvangsten en rentelasten van de significante entiteiten zoals opgenomen in de (voorlopige) vaststelling van de collectieve sector voor 2021, 2022 en 2023. Deze raming is enkel richtinggevend.